

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 220

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, SEPTEMBER 20, 1937

LETO XL — VOL. XL

Vlada Zedinjenih držav zaplenila potne liste onim, ki so se borili na Španskem. Zgubili so ves kredit in druge privilegije državljanov

Washington, 18. septembra. Vlada Zedinjenih držav je potnem državnega oddelka zaplenila potne liste nad 50 ameriškim državljanom, ker so se borili na španski fronti. To je nov korak postopanja ameriške vlade napram ameriškim državljanom. Enako se bo zgodilo z vsemi drugimi državljanji, ki se bodo vrnili iz Španije in ki so se borili na eni ali drugi fronti. To je za kazn, ker niso poslušali svadila Zed. držav, ki pravi, da ameriški državljanji ne smejo v Španijo.

Sicer so pa vsi ameriški državljanji, ki so šli v Španijo, dobili potne liste pod napačno pretezo. Amerika je kmalu potem,

ko je v Španiji izbruhnila revolucija, izdala odločbo, da noben ameriški državljan ne sme v Španijo.

Potne liste za Španijo ameriška vlada ni več izdajala. Toda gotovi ljudje so ukanili vlado s tem, da so pod prisego izjavili, da ne gredo v Španijo, nakar so dobili potni list, na katerem je bilo tiskano: "neveljaven za potovanje v Španijo."

Kakor hitro so imeli dotični te potne liste v rokah, so se odpeljali v Španijo in odšli na fronto, dasi so prisegli, da ne bodo potovali po Španiji. Vsi ti ljudje v bodoče ne morejo več dobiti ameriških potnih listov.

Mladinski zbori so želi veliko priznanje

Nekaj nad tisoč ljudi se je zbralo včeraj popoldne v S. N. Domu, da prisostvujejo pevskemu koncertu, katerega so podali naši mladini zbranih v petih različnih pevskih skupinah. Otroci so naravnost sijajno peli, tako v skupnem nastopu kot v posameznih zborih. V dvorani je bilo nad sto zunanjih gostov, ki so prišli iz raznih drugih mest in se kar čudili nastopu mladih. Da, kaj takega je samo v Clevelandu mogoče, so govorili, ker pri vas še vedno prevladuje slovenska zavest. Kar se pa tiče točnosti, pa nismo bili zadovoljni. Koncert, napovedan za tretjo uro, se je začel nekoliko pred četrtjo. In vmes pa je bilo stlačitih pet, precej dolgih govorov, kar bi lahko vse odpadlo. En sam govor, izrazit in primeren za pomen koncerta, bi zadostoval. Ljudje, ki so prišli v dvorano že kmalu po drugi uri, so odhajali šele ob sedmih zvečer. Koncert sam je bil sijajen uspeh, toda malo več točnosti bi vsi močno želeli.

Nova WPA dela

Dasi je bilo pretekli teden v Clevelandu odslavljenih 957 WPA delavcev, pa je dobil ravnatelj WPA urada v Clevelandu, da zagotovi iz Washingtona, da so tam pripravili nadaljnjih \$3,000,000 za javna dela v Clevelandu in okolici, kar pomeni, da bo v kratkem 4,300 delavcev sprejetih k raznim WPA projektom. Za popravo šol bodo najeli 800 delavcev, za popravo cest pa 3,500. Z raznimi deli se bo takoj začelo.

Povabljen v Chicago

Mr. Jože Grdina je prejel iz Chicago vabilo odbora, ki ima v rokah slavnostno praznovanje stoletnice obstoja mesta Chicago, da pride tja in predstavi živo sliko Barage. Ista živa slika Barage je bila predstavljena leta 1934 na svetovni razstavi v Chicago. Ljudem je slika tako ugajala, da so sklenili, da se slika ponovno predstavi ob stoletnici mesta.

Naznanilo kegljačkam

Kegljaški klub društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ prične v torek večer 21. sept. s keglanjem na Youngovev kegljišču na St. Clair Ave. Pričetek ob 7:30 zvečer. Vsak torek v tednu se bo keglalo. Članice, ki se zanimajo, naj pridejo v torek večer na označeni prostor.

Zvezni uradniki člani Ku Kluxsarjev?

Washington, 18. septembra. Kongresman Hamilton Fish iz države New York je včeraj izjavil, da je prepričan, da je več kongresmanov članov Ku Kluxsarske organizacije, s katero so združeni na ta ali oni način. Kongresman Fish je tudi pozval sodnika Blacka, da resignira. Nadalje je Fish izrazil dvom, da bi bil predsednik poslanske zbornice, Bankhead, ki tudi prihaja iz Alabame, popolnoma prost Ku Kluxsarskih vezi. Ameriško časopisje prinaša tudi opis poteka neke Ku Kluxsarske konvencije v Alabami, kjer sta bila navzoča tudi Hugo Black in Bibb Graves, governor države Alabame. V visokih uradnih krogih pa so mnenja, da se sodnika Blacka ne more prisiliti, da bi resigniral. Niti predsednik, niti kongres nimata te moči sedaj, ko je Black že zapriščen. Edina pot iz zagate bi bila, da se Black prostovoljno odpove.

Smrtna kosa

Včeraj zjutraj je ob 6. uri preminul star naseljenec Andrej Kikelj, ki je bival v Ameriki nad 45 let. Ranjki je bil doma iz Sardinje vasi, fara žužemberk. Pred dvema mesecema se je podal Andrej k svoji hčeri Agnes Vidmar v Hudson, Ohio, na farme, da si utrdi zrahljano zdravje. Tam je v nedeljo zjutraj umrl. Družina Kikelj stanuje na 1177 E. 60th St. Poleg soproge Ane zapušča ranjki tudi hčer Agnes Vidmar, sina Josepha in hčer Ano. Truplo pokojnega ostane do pogreba v kapeli A. Grdina in Sinovi. Pogreb se vrši v cerkev sv. Vida v sredo ob 9. uri in potem na Calvary pokopališče. Bodi ranjkemu ohranjen blag spomin. Iskreno sožalje sorodnikom!

V spomin Masariku

Čehi in Slovaki v Clevelandu nameravajo prirediti v spomin umrlemu "očetu čehoslovaške republike," Tomažu Masariku spominski večer. V tozadnji odbor so izvoljeni zastopniki vseh čehoslovaških organizacij v Clevelandu. Spominski večer se vrši v mestnem avditoriju. Povabljeni so tudi javni uradniki.

Pozdravi

Iz New Yorka pošiljata pozdrave Mr. in Mrs. Math in Ana Poturich. Mrs. Poturich deklško ime je bilo Ana Gramc. Lepa hvala za pozdrave.

Važnost primarnih volitev 28. sept.

Se dober teden dni pa bo stopilo 376,000 registriranih volivcev v Clevelandu v svoje volivne koče ter bodo oddali svoj glas za županske kandidate, za kandidata za mestno zbornico, za mestne sodnike in za več sprememb k mestnemu čarterju.

V torek 28. septembra, se vršijo takozvane — primarne volitve. Mnogo tisoč jih je, ki se danes ne razumejo pomen primarnih volitev. Te vrste volitve so bile vpeljane v namenu, da narod izbira svoje kandidate.

Vsak volivec, ki dobi 3,000 podpisov lahko pri primarnih volitvah kandidira za župana, brez oziroma na stranko. In vsak državljan, ki dobi 250 podpisov, lahko kandidira za councilmana.

Če bi samo politične stranke izbirale kandidate, tedaj bi imeli samo enega kandidata od vsake stranke. Ker se pa kandidati sami postavljajo, mora narod med njimi izbirati, in to so — primarne volitve, ko narod izbira kandidate.

Sedem kandidatov za župana imamo. Samo dva prideta v poštev, namreč McWilliams, ki je uradni kandidat demokratske stranke, in Burton, uradni kandidat republikanske stranke. Ostali kandidati vsi skupaj ne bodo dobili 25,000 glasov.

Naše slovenske državljane zle-

sti opominjamo, da je McWilliams, sedanji okrajni inženir, uradni kandidat demokratske stranke, kot je bil svoječasno Ray Miller. Družega ni potrebno, kot da naredite križ pred njegovim imenom in pomagali boste, da pride v poštev demokrat, ki je lojalni predsedniku Rooseveltu.

Ostali kandidati so: Winter, komunist, Dullea, socialist, O'Donnell, neodvisen, Kohler lastnik nočnih klubov, Hubbell, znan politični zgagar v Clevelandu. Kako malo so ljudje poučeni o kandidatih, priča sledeče:

Več državljanov so vprašali, koga bodo volili za župana. Odgovorili so: "Oh, Kohler kandidira! Ta je bil dober župan, pa ga bomo zopet volili. Ti državljanji ne vedo, da je bivši župan Kohler že šest let mrtev, in da kandidira neki drugi Kohler, ki nima z bivšim županom nič skupnega.

Drugi državljanji so zopet rekli: "Burton? Da, Burton, on je za Roosevelta, pa bomo volili za njega." Tudi ti ne vedo, da je Burton lansko leto strastno agitiral za Landona in napadal Roosevelta.

Kdor želi, da bo prihodnji župan Clevelanda iskren demokrat, ki bo delal roko v roki z Roose-

veltom, ta naj voli za pravega demokrata John McWilliamsa. Naši ljudje so od nekdaj po ogromni večini demokrati in bodo tudi ostali demokrati in zvesti pristaši Roosevelta. Volite za McWilliamsa!

Kar se tiče volitev za councilmane, smo že povedali, da se "Ameriška Domovina" tekom primarnih volitev ne bo vtikala v agitacijo za nobenega. Vaša dolžnost je, da preštudirate delo sedanjih naših slovenskih councilmanov in volite po svoji vesti. Zato so pa primarne volitve, da narod izbira med stoterimi kandidati za councilmane!

Pri primarnih volitvah bosta izbrana izmed vseh županskih kandidatov dva, ki gresta potem na glavne volitve 2. novembra. Izmed 220 councilmanskih kandidatov bosta tudi izbrana v vsaki vardi dva, o katerih se bo volilo novembra meseca. Tedaj pa se bomo že primerno pogovarili z našimi državljanji.

Pomnite le to, da so primarne volitve največje važnosti. Ako jih zamudite, vam sploh ne bo treba voliti v novembru, kajti vaš kandidat lahko propade že 28. sept. Predvsem pa pomnite: John McWilliams, je uradni kandidat demokratske stranke za župana!

Van Sweringen je zapustil \$80,000,000 dolga

Cleveland.—Glasom zapisnika na probatni sodnji v Clevelandu je zapustil pokojni železniški magnat O. P. Van Sweringen nič manj kot \$80,733,750.00 dolga in raznih obveznosti. V omejeni svoti niso vštete obresti od dolgov, ki znašajo tudi nekaj milijonov. Največji upnik pokojnega je John P. Morgan Co., ki zahteva nekaj nad \$46,000,000 iz zapuščine. Bivša Union Trust banka v Clevelandu ima za tirjati \$12,500,000. Zapuščinsko sodišče je priznalo tirjatve v svoti do \$51,000,000 za upravičene, dočim je vse druge zavrgla.

Vatikan pošlje oster protest Hitlerju

Rim, 18. septembra. Papežev državni tajnik je naročil katoliškemu nunciju v Berlinu, da predloži Hitlerju oster protest radi najnovjših napadov v nemškem brezbožnem časopisju na katoliško vero. Napadi so take vsebine, da tvorijo največjo nevarnost, da pride do ostrega spora med Vatikanom in Berlinom in do končnega preloma medsebojnih odnosov.

Z zrakoplovom v New York

Včeraj popoldne se je z zrakoplovom odpeljal v New York Mr. August Kollander. V New Yorku ostane nekaj dni, da odpravi nekatere potnike v domovino, uredi nekatere posle, ki jih zadnji teden radi pomanjkanja časa ni opravil in prevzame svoj avtomobil, ki pride s parnikom La Fayette v torek v New York. Kot sporoča g. Kollander ima v avtomobilu mnogo pisem in raznih pošilk, ki bodo rojakom na razpolago od petka naprej.

Pozdrav

Iz Butte, Mont., pošilja pozdrave Mr. Joseph Zalar, gl. tajnik K. S. K. J. Lepa hvala!

Vojne grozote

Hendaye, Francija, 18. sept. Španska civilna vojna divja z vso furijo na mnogih frontah. Armade na obeh straneh želijo dobiti najbolj ugodne pogoje, predno nastopi zima. Madrid je bil včeraj bombardiran, Valencia napadena. V Aragonu je bila včeraj madridska armada temeljito poražena.

Sovjetska Rusija poseduje 6,000 zrakoplovov

London, 17. septembra.—Rusija lastuje danes nad 6000 prvovrstnih letal. V petih poletih lahko ta zračna armada izstreliti 1800 ton bomb nad sovražnika. Armadi je pridelenih tudi 8000 tankov.

Pokojna Angela Jakovich

V soboto zjutraj je nagloma preminula Angela Jakovich, rojena Berdar, stara 46 let, rodem Hrvatica. Poleg žalujočega soproga zapušča štiri sinove, John, William, George in Peter, ter tri hčere, Sister Mary Angelica, od reda sv. Dominika, ki se nahaja v Chicagu, in Helen ter Pauline. Pogreb ranjke se vrši iz hiše žalosti na 3624 E. 81st St. v torek zjutraj ob 8:30 pod vodstvom Louis Ferfolja. Bodi ranjki mirna ameriška zemlja. Preostali družini naše sožalje!

Seja direktorija

V ponedeljek ob 8. uri zvečer se vrši seja direktorija Slovenske združene zveze v navadnih prostorih.

Seja staršev

Nocoj 20. septembra se vrši ob 8. uri seja staršev Mladinskega pevskega zbora iz Waterloo Rd. Seja članov se pa vrši isti večer ob 5:30. — Tajnica.

Listnica uredništva

Mrs. Jenie Bartol. Prosimo, da se glede "Zahvale" zgledate v našem uradu, ker sicer zahvale ne moremo priobčiti.

Nepristranska preiskava sodnika Blacka

Washington, 17. septembra.—Senator Wheeler iz Montane, je včeraj v nekem govoru v Heleni, Mont., zahteval, da predsednik imenuje nepristranski odbor, ki naj preišče, koliko je resnice na trditvah, da je Hugo Black, novo imenovani sodnik najvišje sodnje, v resnici član Ku Klux organizacije. Ako so trditve resnične, tedaj mora Hugo Black nemudoma resignirati. Ako obdolžitve niso resnične, tedaj se mora nastopiti, da se kaznuje one, ki kradejo čast in poštenje sodniku Blacku.

Senator Black pomagal katolikom in zamorcem

Washington, 18. septembra. Senator Hugo Black, katerega je predsednik Roosevelt imenoval za sodnika najvišje sodnje, je pripomogel mnogim katolikom in zamorcem do javnih služb, česar gotovo ne bi storil, ako bi bil član Ku Klux organizacije. Tako zatrjujejo njegovi prijatelji v Washingtonu, katerim so na razpolago tozadnji uradni zapisniki. Mr. Black se še vedno nahaja v Angliji in sedaj ni podal še nobene izjave, da pobije obdolžitve nasprotnikov.

Številni roparski napadi

Od petka večer do ponedeljka smo imeli v Clevelandu nič manj kot 18 roparskih napadov in 11 roparskih vlovov. V treh slučajih so se napadeni branili, toda so bili od roparjev obstrlejeni. Mestna vlada trdi, da ni mogoče dovolj policije na razpolago, da bi bili povsod navzoči. Čudno je le, kako je vedno dovolj policistov, kadar je treba stražiti razne tovarne, kjer se vrši štrajk. Nedolžne ljudi je seveda lažje napadati kot pa roparje, ki so oboroženi.

Rusija v strahu pred Italijo in Japonsko. Italija namerava skleniti vojaško zvezo z Japonci in Nemci proti sovjetski Rusiji

Moskva, 18. septembra. Ruska sovjetska vlada je zadnje čase nekako razburjena, ker se vedno več govori o bližajoči se laško-japonski pogodbi, ki je vojaškega značaja. Nemčija ima že enako pogodbo z Japonci.

Sovjetski časopis "Pravda" danes obširno razpravlja o bližajočem se paktu med Italijo in Japonsko. Iz članka je razvidno, da se Rusija nič kaj dobro ne počuti pri svojih sosedih. "Pravda" radi lepšega sicer piše, da je laško-japonska pogodba, do katere gotovo pride, v prvi vrsti naperjena proti Angliji, toda oprezno pristavlja, da mora biti tudi Rusija pripravljena za vsak slučaj.

Dočim je javnosti še malo znana glede bližajoče se laško-japonske pogodbe, pa bo gotovo o tem se vršil daljši razgovor dne 25. septembra, ko pride Mussolini v Berlin, kjer se sestane s Hitlerjem. Mussolini na vsak način želi, da ustvari močan blok proti širjenju boljševizma iz Rusije.

Sovjetske oblasti so zaenkrat sicer prepričane, da je precej blufa v vsej zadevi, toda iz blufa nastane resnica in akcija, ako nasprotnik vidi, da je njegov sed prestrašen. Rusija se dela mirno, toda vseeno se ne počuti ugodno, ko se sklepajo vojaške pogodbe proti njej.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naselbinah

V Hemfield, Pa., kandidira za javnega kolektorja rojak Frank J. Nemec. V Greensburg, Pa., je pa mirovni sodnik rojak Fr. Komatz.

V Milwaukee, Wis., je preminula vzorna slovenska žena Mrs. Johana Bartel, stara komaj 40 let, mati treh nepreskrbljenih otrok. Doma je bila iz Vinavasi pri Podgradu na Dolenjskem.

Gostilničar Martin Hudaj v Milwaukee je položil \$1,200.00 v gotovini v železno blagajno in se podal k počitku, ne da bi blagajno zaklenil. Ko se je spomnil na to, je vstal in šel pogledat, pa je opazil, da si je medtem nekdo "izposodil" \$85.00. Družega se ni dotaknil. Gostilničar je sumil nekega stalnega obiskovalca, katerega je policija prišla in dobila pri njem \$78.00. Če je pravi ali ne, bodo dognali na sodnji.

Rojak John Ček, Smithon, Pa., ki je delal v premočnovniku, se je po naključju dotaknil električne žice z mečnim tokom. Tok je bil tako močan, da je bil rojak nemudoma ubit. Rojak je bil doma nekje od Postojne. Zapušča ženo, sina, hčer in več sorodnikov.

V Jolietu je umrla rojakinja Ana Slejko, stara 47 let, rojena Fine, doma iz vasi Koželjevec pri Višnji gori. Zapušča moža in šest otrok.

V okrajni bolnišnici v Milwaukee je umrl rojak John Vodenik, star 49 let in doma iz Nazarjev v Savinjski dolini. Bil je sramec in je živel v Ameriki okoli 30 let.

V Port Washington, Wis., je umrla Agnes Rajer, rojena Sedlar, stara naseljenka, ki zapušča šest sinov in hčere.

V Chicagu je umrl rojak Ludvik Jakoš, star 25 let, rojen v St. Janžu na Dolenjskem. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Cleveland.

V Corwin bolnišnici v Pueblo, Colo., se nahaja rojak Peter Tomič, ki se je težko ponesrečil v avtomobilski nesreči. Istotam se nahaja Anton Novak z zlomljenim hrbtenico in Nick Cuič, ki je bolan v grlu. Nadalje sta bolna Anton Virant in Mary Maurer.

V McKinleyu je pred kratkim umrla rojakinja L. Žitnik, doma iz Dobropolja na Dolenjskem. Okoli 40 let je živela v Ameriki. Po svojem možu se je pisala Škoda. Zapušča moža in odrasle sicer nove in hčere.

Mnogo slovenskih fantov in leket v Minnesoti se je letos vpisalo v višje šole po raznih krajih. Nekateri so odšli celo v Washington, D. C., drugi pa v Colorado.

V Burgettstown, Pa., je umrl rojak John Tavcar, star 60 let in ožen v Hotavlju nad Škofjo Loco. Podlegel je operaciji na žilodcu. V Ameriki je živel 43 let.

Kontrola za Burtona

Walter O'Donnell, neodvisen kandidat za župana, je včeraj silovito napadel sedanjega župana Burtona, kateremu je očital, da se nahaja pod kontrolo "skritih interesov." Vsi privilegirani plutokratski baroni in Trgovska zbornica delujejo za izvolitev Burtona. "Ali je župan Burton pozabil, da je pod kontrolo George Benderja, M. Evansa in po naslednjih Maurice Maschkeja? Ali je pozabil, da mora delati tako, kot mu narekujejo ti sovražniki Roosevelta, dočim se Burton ponaša v javnosti, kaj je Roosevelt naredil za Cleveland? Zakaj se odeva s pavovim perjem? Zakaj sam ne pokaže, kaj zna in kaj je naredil? Vzrok je, ker sam ničesar naredil ni in mora klicati predsednika Roosevelta, katerega je iansko leto tako napadal, na pomoč, da natrese peška državljanom v oči!"

Državlanska šola

S poukom v ameriškem državljanstvu se začne v četrtek 30. septembra v večini dvorani javne knjižnice na St. Clair Ave. in 55. cesti. Pričetek ob 7. zvečer. Prinesite s seboj prve papirje, žene pa, ki so poročene in so moške državljanji, naj prinesejo s seboj državljanske papirje svojih mož. Vse druge podrobnosti boste zvedeli direktno v šoli.

Smrtna kosa

V nedeljo zjutraj je preminula Betty Gribbons (Grebenec), stara 24 let. Njeno deklško ime je bilo Decker. Stanovala je na 1412 E. 93rd St. Ranjka zapušča soproga Viktorja in sinčka starega štiri tedne, starše, brata in sestro. Bodi ranjki mirna ameriška zemlja.

Izredna seja

V torek večer se vrši izredna seja podružnice št. 14 SZZ in sicer pri predsednici.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

#117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROVNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 centa.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 223, Mon., Sept. 20, 1937

Zguba za Roosevelta

Odkar je nastopil predsednik Roosevelt administracijo pa vse do danes se je poslovilo iz raznih uradov mnogo odličnih mož, katerim je Roosevelt poveril nalogo ustvariti bolj zdrave razmere za ameriški narod in javnost. Toda nikogar ni in ne bo predsednik Roosevelt bolj pogrešal kot pravkar odstoplega vladnega pomožnega delavskega tajnika Edwarda McGradya.

Zadnja štiri leta je bil Mr. McGrady glavna opora delavskega oddelka vlade, in vsakdo dobro ve, kako je bil delavski oddelek vlade zaposlen, odkar je Roosevelt prišel na krmilo. Roosevelt se je zanašal na McGradya kot na samega sebe, zaupal mu je do skrajnosti. Kjerkoli so bili delavski nemiri, tja so poslali McGradya.

Tekom svojega uradnega poslovanja in delovanja je McGrady prepotoval 165,000 milj samo v zrakoplovih. Bližnjostma urno se je podal na odkazano mu mesto, kjer je posredoval, prosil, rotal, se kregal in prijateljsko govoril, dokler ni dosegel zaželeni uspeh in je nastal mir med delavci.

McGrady je deloval v vseh mogočih industrijah in pri vsakovrstnih delavskih sporih. Znal je posredovati pri ženskih delavkah ki so izdelovale igle, govrti je znal z delavci, ki gradijo ogromne oklopnice, ta teden se je mudil v premogovnikih, drugi teden v jeklarskih tovarnah, sedaj je govoril s štrajkujočimi natakariji, drugi zopet z voditelji pristaniških delavcev. McGrady je delal neprestano, počitka ni poznal, kajti delal je v noč, ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Njegove edine počitnice tekem štirih let poslovanja so znašale pet dni, ko se je s svojim sinom, ki se je v šoli med vsemi odlikoval in dobil častno diplomu, odpeljal na morje. In enako kot je bil McGrady deloven, pa je bil tudi priprost, zmeren in poln spoštovanja do svoje predstojnice, delavske tajnice Frances Perkins, katero je s svojim razumom, taktom in sposobnostjo daleč nadkriljeval.

Oni, ki dobro poznajo delavsko tajnico Miss Perkins, vedo, kako silno težko je z njo občeati ali jo zadovoljiti. Miss Perkins je nekaka tajinstvena oseba, silno rada sumični in je nad vse ljubosumna na svojo uradno odličnost. Ko je bila od predsednika imenovana za načelnico delavskega urada vlade, se je mesece in mesece upirala predsedniku, da ni imenoval McGradya za njenega pomočnika. V svojem srcu je dobro znala, da jo McGrady visoko nadkriljuje po razumu.

Šele potem, ko je nekdanji administrator general Johnson imenoval McGradya za delavskega svetovaleca pri NRA, in je McGrady z največjim uspehom poravnal mnogo štrajkov, o katerih so mislili, da se sploh ne morejo poravnati, se je Miss Perkins podala in prosila predsednika, da imenuje McGradya za njenega pomočnika.

Mnogokrat so minuli tedni, ko Miss Perkins in Mr. McGrady nista izmenjala niti ene besede medsebojno. Miss Perkins je večkrat skušala sama poseči v delavske konflikte in preprečila, da ni prišel McGrady zraven, ker je bila ljubosumna na njega radi njegovih uspehov. Toda kadarkoli se je Miss Perkins lotila kake poravnave, tedaj je vselej vlekla kratki konec in morala se je umakniti McGradyu.

Toda kljub temu zapostavljanju ni McGrady nikdar znil žal besede o Miss Perkins, nikdar ni zgubil potrpežljivosti, nikdar ni govoril o sebi, da, niti kredita za poravnave sporov ni dajal sebi, pač pa svoji predpostavljani. Ko je nekoč McGrady na nasvet enega izmed predsedniških svetovalcev nekaj predlagal Miss Perkins, ga je ona skoro ošabno zavrnila. Tedaj so kolegi McGradya slednjemu svetovali, naj vendar naredi temu konec, toda McGrady je molčal.

"Jaz delam za Franklina Roosevelta in za nikogar drugega," je bilo vse, kar je McGrady znil. "Tudi predsednik jih dobi dosti pod nos in mora marsikaj pretrpeti in zakaj jaz ne bi enako delal?"

Kot pomožni delavski tajnik je imel McGrady \$8,000 plače na leto. Že lansko leto mu je neka privatna družba ponujala \$15,000. McGrady je zavrnil ponudbo, češ, da tekom volitev ne bo zapustil predsednika. McGrady je ostal na delu. Ko so bile volitve končane, je McGrady zopet dobil ponudbo za \$25,000 letne plače pri neki kompaniji. Šel je k predsedniku in mu izjavil, da resignira radi svoje družine, kateri je dolžan vse.

Roosevelt pa mu je dejal: "Eddie, bolj te potrebujem danes kot kdaj prej, toda tvojemu argumentu ne morem nasprotovati. Le prosim te, da ostani v uradu vsaj toliko časa, dokler kongres ne konča z zborovanjem, kajti imam toliko in takega dela, katerega ne bi nikomur drugemu zaupal kot tebi," je rekel Roosevelt.

Vzor mož McGrady je ostal pri predsedniku, toda ko je kongres zaključil zborovanje je odšel v privatno službo. Ameriško delavstvo se ga bo za vselej z največjo hvaležnostjo spominjalo.

Kaj pravite!

Človek, ki je hotel naglo zabogati, se je s tako silo zagnal za bežičim dolarjem, da se je znašel za vrati ječe, predno se je tega zavedel.

BESEDA IZ NARODA

Slovenski narodni dom v Maple Heights

Maple Heights, O. — Bliza se otvoritev Slovenskega narodnega doma, ki se bo vršila dne 3. oktobra. Zato sem se namenil opisati nekoliko naše lično meštee Maple Heights. Kot ena najnovejših naselbin in najbolj na jugu mesta Clevelanda, je prav lepe lege in ima več pravih lepih cest, ki peljejo skozi to predmetje. Seve, kakor vse nove vasi v početku, vsega manjka, pa sčasoma se bo vse izboljšalo.

Prvi naseljenci so bili Moravci že pred stoletjem in še sedaj stoji stara luteranska cerkev, kjer še vedno poučujejo nemščino ob prostih urah otroke. Med temi pa dobiš tudi do osemdeset let stare ljudi, ki so bili rojeni v Maple Heightsu oziroma je bil takrat tukaj še sam gozd, katerega so potem čistili za farme.

Prvi Slovenci so se začeli naseljevati pred 23. leti iz bližnje naselbine Newburg. Napravili so si male koče, katere so si od leta do leta popravili in dodelali kakor je družina pač rasla, da je bila hiša za večjo udobnost družine. Tako so prišli do pravih lepov domov. Ta čas ni bilo drugega kot plevel in hosta, po hosti pa so rastle maline, katere so nabirali. To mi pripovedujejo, da niti na svojih vrtovih sedaj ne pridelajo boljših malin.

Kjer stoji sedaj hiše naših rojakov, je bil vsejan krompir in koruza nekega nemškega kmetu po imenu Freund (prijatelj). Pota ni bilo, le klanci in steze. Newburčani so klicali te naseljeence: farmarji iz Bedforda. Imeli pa so lepe vrtove, posejane z vsakovrstnim domačim pridelkom, sočivjem in drugim. Slovenci so se tedaj kosale, katera bo prva, ki nabere domačo solato za svojo družino. To je bila nekaka tekma za čast. Redili so tudi prašiče, krave in kokoši. Tega se tukaj ne vidi več na milje okrog radi zdravstvenih ozirov. Pa vseeno nimamo nič manj bolnih ljudi.

Takrat, ko se je ustanovil Maple Heights in se organiziral Villaga of Maple Heights, so bili skoro vsi mestni uradniki nemške narodnosti. Zatem so se začeli bolj pogosto naseljevati Čehi in Slovenci. Čehi so Slovence prekosili in sedaj tvorijo največjo grupo po narodnosti in skoro vsi mestni uradi so zasedeni s Čehi.

Značilno pa je, da skoro vsi so v Ameriki rojeni Čehi in kadar greš na češke prireditve, skoro ni slišati češke govorice. Slišiš pa češko godbo, valčke in polke. So zelo zaveden narod ter si pomagajo med seboj, bolj kot pa mi. Mi si mnogokrat predstavljamo, da so samo tisti Slovenci, ki govorijo slovensko ne glede na značaj, dober ali slab. Pozabimo pa, da se moramo mi obrniti po deželi in ne dežela za nami. Dežela, kjer imamo boljše svobodo, kakor v svoji rojstni deželi, ni pod nobenim zasedenim ozemljem, kjer bi ne bilo dovoljeno prepevati mile slovenske pesmi. V Ameriki imamo svobodo, katero moramo čislati in ji izkazovati svojo iskrenost in zvestobo, saj smo se tu za stalno naselili.

Vseeno, v kakem času nas pa ne prekaša nihče. Vsi hitimo snažiti in nabijati vinsko posodo. Večkrat ti zadisi že na ulico vanj lepo rumene kapljice. Izgubila pa je svojo vrednost pred pivom in ko zaideš v slovensko gostilno, ne slišiš drugega kot: pir pa šnops!

Slovenci v Maple Heights prihajajo po večini iz lepe Dolenjske. Drugi so pa mešanica iz vse Slovenije. Nad 70 odstotkov jih je v Ameriki rojenih. In vsi so prav zavedni rojaki. Dana pa

jim ni zadostna prilika za slovensko izobrazbo. Upam, da se bo temu odpomoglo v našem novem narodnem hramu, katerega sedaj gradimo. Tukaj bodo nova pot za napredek vseh nas in da si pomagamo ob hudih in težkih časih, kadar bomo potrebovali pomoči. Saj nesreči in potrebi smo vsi podvrženi, ne samo eden. Zato je dobro, da delujemo skupno, da se spoštujemo in si ne zavidamo. Zavidnost naj izgine iz naše srede, čim prej, tem boljše.

Bliza se otvoritev Slovenskega narodnega doma. Želje in sanje so se nam uresničile. Sedaj imamo prazne stene in ako bi sam zahajal v to praznino, ne vem, kako bi se počutil. Zato moramo zgraditi družabno življenje, kjer se bomo shajali ter prišli po ukrepanju do boljših zaključkov, boljšega uspeha in napredka, da bo v čast naselbinini.

Še eno željo imam ter želim, da bi se enkrat uresničila. To je, da bi se ustanovilo bralno društvo, kjer bi se lahko dobilo vse slovenske časopise iz Slovenije in od tukaj, pa dobre ameriške revije. To bi ne bilo samo v prid nam, bilo v prid naši mladini, našemu naraščanju.

Nikar ne smemo pozabiti, da so naši slovenski naseljenci pomagali in gradili mesto Maple Heights od vsega početka sem. Dajmo se pokazati na 3. oktobra, da smo tudi mi dobri državljani tega mesta ter da hočemo delovati za napredek Maple Heights-a. Naj bo naš Slovenski narodni dom spomenik, katerega postavlja naš slovensko rod. Naj to služi kot vpis v ameriško zgodovino. Torej ne pozabite priti v nedeljo 3. oktobra v Maple Heights!

Fred Filipis, tajnik.

Potopisni spomini iz Lemonta

K Tebi na lemontski trati, pozdrav pošiljam, ljuba Mati.

Prav težko sem pričakovala srečnega dne, da bi odpotovala z našimi Slovenci k Mariji Pomagaj na ameriške Brezje. Kako sem hrepenela poklekni pred njen prestol!

Naj sedaj, ko so še sveži spomini na srečne dni potovanja, opišem skromno moje vtise, kateri so prav redki v življenjski kroniki.

Prvo pohvalno omenjam, da je človek dvakrat zadovoljen v družbi, kjer je v najlepšem tonu harmonija srca, trdna vez edinosti in ljubezni. Vse to je lastovala naša romarska skupina. Srečne romarice!

Brez vseh neprilik smo se znašle na clevelandski postaji ter se udobno naslonile v komodnem kupeju, da odbrzi vlak z nami proti Chicagu. Prišle smo iz vročega Clevelanda, prav lahko oblečene v mrzel Chicagu. Cela dva dni je razsajal vihar, le dežja ni bilo, katerega so že dva meseca presili in želeli, a nas je pa zeblo.

Naša družba se je ločila v Chicagu. Z Mrs. Cook sva se želeli oglašiti pri č. šolskih sestrah, pri sv. Štefanu, želeč pozdraviti naše dobre znanke, pa našega č. g. Aleksandra, ki je iz mariborskega paradiža naš dobri znanec.

Povsod sva bili prijazno sprejeti ter sva bili tam ob enajstih pri poročni sv. maši. Gani! me je hip, ko je srečna nevesta doklonila poroko šopek presv. Devici in pokleknila pred njem oltar. Bog daj našemu slovenskemu narodu še mnogo takih nevest, katere bi bile goreče častilke presv. Device vso mladost ter prisegle do smrti zvestobo naši dobri nebeski Mamici. Potem se ni bati za usodo slovenskega naroda.

Tam pod zvonikom sv. Štefana sva še našli nakrat našo blago Slovensko, Mrs. Kogovšek z otroci ter smo bile vse srečne komplimentne, častne vožnje v Lemont. Č. sestram in č. duhovščini pošiljam tem potom za vse srčno zahvalo in pozdrav.

Odpeljali smo se naravnost k znanemu "Finžgarju," kjer gosposdino daleč znana Mrs. Kobalova ter smo se priporočile tople njeni varstvu. Oče Kobal se sicer bolj tihi, redkobeseden mož in velik sovražnik avtomobilov, pri tem pa zelo dovtipen. Oba sta zelo prijazna in postrežljiva, le oglasite se pri njih, kadar vas tam nanesse.

V nedeljo sva bili pri sv. maši pri č. šolskih sestrah. Do solz je ganilo lepo slovensko petje. Vsaka beseda mi je segla v srce, posebno zadnja z verzi: Saj moj zaklad si Jezus Ti. . .

V ponedeljek 6. septembra sem se odpeljala s č. s. Otilijo in pa mojo blago Mrs. Cook ter Mrs. Martič iskat tje v Joliet moje drago hčerko, sestro Sebastijano. Kmalu smo se znašle v samostanu ter smo se prisrčno pozdravile. Pozdravila sem tam tudi dobro znanko, prednico Lio. Bog plačaj vse!

Iz samostana smo telefonično pozdravile urad KSKJ, ki nam je bil izvanredno naklonjen. V samostan se je pripeljal sam g. pomožni gl. tajnik, Steve Vertin z lepim avtom, pa nas je zapelejal do jednotejnega urada, v cerkev sv. Jožefa in pa na postajo. V gl. uradu so nam razkazali vse in smo videli, kako vzorno tam gospodari v tesnih prostorih naš neprekosljivi in vlezalslužni glavni tajnik, Joseph Zalar.

Za vso izkazano prijaznost in dobroto vam vsem skupaj izrekamo: Bog plačaj! Ne bomo pozabile, kaj ste vse dobrega storili za članice društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. Prisrčno pozdravljeni g. Zalar in g. Vertin.

Ko smo se vrnile v Lemont, je krožila tam vest, da pride naš dobro znani odlični Slovenec g. Rakar pogledat in pozdravljati svoje dobre lemontske prijatelje. Naj še pripomnim, da zasluži g. Rakar vse priznanje in smo clevelandčani jako ponosni nanj in vse njegove peve in pevke v našem Collinwoodu. Bog vas živi! G. Rakar je res nenadoma vstopil, prišel je pravčasno, da je "kontrefiral" naše collinwoodske perice ter posnel še več krasnih slik na lemontski trati. Z njim je v tej obrti sijajno tekmovala naša Mrs. Kogovšek ter v teh slikah lahko obnavljamo lepe, srečne spomine.

Pohvalila bi rada vse tiste korenjake, ki grade tam nov bulevard k Mariji na gričku. Kako vrše sijajno povsod svoje delo, to mora človek le videti. Pohvaliti moram tudi lepo petje, posebno pa bi rada pohvalila brata Arkurzija, ki skrbi za vse lačne v Lemontu. Videli smo ga, kako zna kmetovati, kako nalagati otavo, kočirati s konjički itd.

V četrtek večer pa se naglo razširi vest, da se zopet vrne iz sanatorija naš najuglednejši Slovenec, dr. Hugo Bren. Vsi smo bili veseli. Drugo jutro je že maševal. Bog in presv. Devica naj Vam, preč, g. dr. Hugo da zdravja do skrajnih mej, tam v Vašem lemontskem rajju.

Še mnogo bi rada napisala, a bojim se g. urednika, da sem pregostobesedna. Še nekaj pa moram povedati. Tisti dan, ko sem šla jaz v Joliet, takrat so imele romarice od collinwoodske skupine tam pri Finžgarju medeni piknik. Rev. John je takrat postregel z lemontskimi dobrinami. Kako bahato se žari slika, kjer se kaže izvrstna Rev. Johnova dobrota. Želela bi, da bi čebelice nanosile cele stote sladkega medu, da bi ga bilo dovolj za splošni medeni piknik. Pozdravljeni, naš slavni čebelar, Rev. John, in njegove čebelice.

Le to naj še pristavim, da se

hvaležna zahvalim blagi Mrs. Cook za materino skrb, s katero so zame skrbeli. Lepi spomini na naše romanje pa ostanejo gotovo vsem neizbrisni, globoko zarisani v srčni globini. Iz dragega nam Collinwooda pošiljam vsem dobrim znanem, vse prav srčne in iskrene pozdrave.

K Tebi, Mati, tja na griček tihi,

k Tebi v Lemont nazaj! Spomini sveži, srčni vzdihli. mudijo se pri Tebi zdaj.

—Marija Kurnik.

IZ DOMOVINE

—V Kamniku je umrla gđc. Betka Smolnikar, utelešena skromnost, ponižnost, pa tudi delavnost. V neznatni zunanosti so bile velike duševne sile, katere je porabila za globoko pobožnost, v delu za prosep Marijine kongregacije ter drugih cerkvenih organizacij, posebno v ženskih odsekih Vincencijeve konference. Izredno marljiva je bila zlasti pri agitaciji za katoliški tisk in misijonstvo. Bila je tudi članica kamniškega francoskega krožka in je govorila tudi angleščino in nemščino.

—V Ljubljani je umrl g. Franc Avbelj, star 71 let.

—Kača je zlezla skozi grlo v želedec 13 letnemu dečku Dragotin Kuklišu iz Čitluka pri Hrvatski Kostanji, ko je na paši zaspal. Zadnje čase se je v teh krajih pojavilo izredno mnogo kač. Deček ni niti zapazil, da mu je kača zlezla v želedec, šele doma je nenadoma občutil težje bolečine v trebuhu. Ker so postajale vse hujše, so morali poklicati zdravnika, ki je ugotovil, da ima dečko v trebuhu kačo. Dosedaj kače še niso prisklicali na dan. Zdravnik pravi, da se bo to morda posrečilo šele čez kakih 14 dni. Ojoj!

—21. avgusta, je umrl v ljubljanski bolnišnici Matej Kos, župnik v Leskovicah nad Skofjo Loko. Pokojni se je rodil v št. Janžu na Dolenjskem dne 14. avgusta 1867 in je torej pred tednom dopolnil 70 let. V mašnika je bil posvečen dne 23. julija 1892. Kot kaplan je služboval v Starem trgu pri Ložu, v Škocjanu pri Mokronogu, v Cerkljah pri Kranju, kjer je bil tudi župni upravitelj, in na Dobovi. Leta 1906 je prišel za upravitelja v župnijo Leskoviča, kjer je bil leta 1936 na to župnijo umeščen kot župnik.

—V Mastah v Ljubljani je umrl Karel Karpe, posestnik in zvanik dr. žel. v p.

—V Ljubljani je umrl Viktor Herksel, star 45 let.

—Na Bledu je v 62. letu starosti umrla Eva Triller roj. Leš.

—V Črnomlju je umrl Jakob Sinkovič, posestnik, gostilničar in mesar.

—V Ljubljani je umrl Franc Jurjevčič, železničar v pokoju.

—Na Bled je dopotoval banavske banovine dr. Viktor Ružič. Naselil se je v hotelu Petran. Podbari se je namenil, da ostane dalj časa na Bledu.

—V Zagreb je prispela sestra bančnika Pierponta Morgana. Odpotovala je na Plitvička jezero, od tam se bo vrnila v Zagreb in od tod odpotovala za en dan na Bled.

—Tu se mudi, na Bledu, zagrebški župan dr. Teodor Perčič. Zagrebški župan se je naselil v hotelu Toplice in namerava dalj časa ostati pri nas.

—Smrten skok iz tretjega nadstropja umobolnice.—Nedavno je skočil 34-letni brezposelnih ključavničar Anton Zupanc iz stor, ki se je zdravil v umobolnici v Novem Celju, iz tretjega nadstropja in obležal na zemlji z zlomljenima obema nogama in hudimi notranjimi poškodbami. Zupanca so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je umrl.

—Mama kara svojega sinkota: "Tonček, ali veš kaj se zgodi z dečki, ki se lažejo?"

—Ja, za polovično ceno se vozijo po ulični železnici."

IZ PRIMORJA

—Pod naslovom "Le massai rurali di Barcola al roduna di Roma" prinaša "Popolo di Trieste" lepo fotografijo naših barokovlanskih narodnih noš, ki so bile v Rimu. Kakor je že znano se vrši vsako leto ali vsako drugo leto nekako kongres ali prav za prav parada pred Mussolinijem za katero se zberejo reprezentance vseh žena iz Italije. Te pridejo pač v nošnjah posameznih pokrajin. Tako so prišle tudi iz Julijske Krajine žene in dekleta, ki so nosila pristno našo narodno nošo. Ena taka skupina je bila tudi iz Barkovej, ki je nosila tako imenovano okoličansko narodno nošo.

—Zopet dve smrtni žrtvi zaradi granat. — V Panovcu pri Gorici je 25 letni škerl Alojz nabiral staro železo, ko je nalezl na granato in jo nesel domov. S kladivom jo je hotel odpreti in granata je eksplodirala ter škerla smrtonovarno ranila da je po štirih urah umrl v gorški bolnici. Druga nesreča ki je zopet zahtevala smrtno žrtve, se je pripetila blizu Kala nad Kanalom. 14 letni Mirko Kumar iz Kala je odpiral projektil, ki mu se je razpočil in ga težko ranil. Ker je kraj nesreče precej oddaljen, je prišla pomoč, toda kljub temu ne bi ubogi Kumar prenesel zadobljenih ran. Proti večeru istega dne je umrl v gorški bolnici.

—22 letnemu Vincencu Švari iz Rimanj je nenadoma prišlo slabo, ko se je kopal v kopališču pri Sv. Soboti v Trstu in so ga komaj rešili, ko se je že potapljaj. Rešili so ga z umetnim dihanjem in nato so ga poslali v bolnico, kjer je njegovo stanje še vedno zelo nevarno.

—Iz Sušaka je prispelo v Gorico 500 Čehov, da si ogledajo bojne poljane.

—Pri Plavah je rešil pogumni Gregorac Ivan 17-letnega Kraševiča iz deroče Soče.

—Goriški prefekt je v Musolinijevem imenu nagradil Amalijo Klancič por. Pahor iz Opatjega sela in Pahorja Srečka iz Temenice, vsakega z 800 lirami zaradi dvojčkov moškega spola.

—Na Lazu pri Tolminu bodo zgradili novo ljudsko šolo. Poleg šolskih sob bo imela zgradba stanovanje za učitelja, jedilnico in telovadnico. Stala bo 158,000 lir.

—Goriškemu sodišču so bili predani, ker so kuhali žganje brez dovoljenja: Kozina Leopold, Besednjak Ivan, Cotar Lovrenc, Gomišček Franc, Čebokli Franc, Kodernac Evgenija, Miheli Roza, Maraš Alojz, Vidmar Marija, Marušič Kazimir in Gorjan Viktorija.

—Na 50 lir pogojno je bil obsojen 23 letni Ludvig Remec iz Kromberka, ker je prekopaval na državnem zemljišču v svrhu nabiranja starega železa.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

—V zadnjih treh mesecih je promet v Postojni silno narasel. Postojnsko jamo je obiskalo v tem času 95,362 tujcev, to je za 134,16 odst. več kakor lansko leto ob istem času. Dotok italijanskih turistov se je zvečal za 47 odstotkov.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem laviraku K. Maya

"Gospod, trga me po rokah in ramenih."

"In tale vrelec pomaga zoper trganje?"

"Da."

"Kje pa si dobila to bolezen?"

"Effendi, zeliščarica sem. Otrke in sebe živim s tem delom. Zdravilna zelišča nabiram po gorah in jih prodajam v lekarni. Pa sem ob vsakem vremenu v hribih in gozdih, včasih tudi v dežju in megli, od ranega jutra do noči. Prehladila sem se in zato me trga po rokah, da jih skoraj geniti ne morem. Zelo sem bolna."

"Nisi šla k zdravniku?"

"Šla sem. Pa nobeden mi ni hotel pomagati."

"Ni hotel pomagati? Zakaj ne?"

Otožno me povedala:

"Ker nimam denarja."

"Kaj pa lekarnar, ki za njega nabira zelišča? Vsaj tisti bi ti moral pomagati! Saj si zbolela v njegovi službi!"

"Dal mi je zdravilo, pa ni nič pomagalo. In to ga je tako ujezilo, da ne smem več k njemu."

"To je seveda hudo. Ampak ali ne živi v Strumici človek, ki ozdravi vse bolečine?"

"Muebareka misliš?"

"Da. Si bila pri njem?"

"Bila sem. Pa nagnal me je. Jezen je name, sovraži me."

"Si ga razžalila?"

"Nikdar ne!"

"Zakaj pa te je nagnal?"

"Zato ker sem—"

Umolknila je in pokazala po cesti, odkoder smo prišli.

"Glej, tamle prihaja!"

Obrnil sem se.

Počasi in dostojanstveno je prihajal po cesti dolg, suh človek. Ze med pogovorom sem ga opazil, ko sem se nekajkrat slučajno ozrl po okolici, pa se nisem zmenil za njega.

Tudi tovariši so se obrnili.

"Da, tisti je Muebarek!" je potrdil Turek. "Effendi, dobro si ga pogledaj!"

"Ze nekaj časa ga opazujem. Pa kje je bil berač?"

Z mesta, kjer smo stali, se je videlo po vsej cesti, tudi h kamenu, na katerem smo našli berača. Berača pa ni bilo nikjer.

Kam je izginil?

Pokrajina za mestom je bila odprta, ravna in gola. Le blizu kamena, na katerem je sedel berač, je bil bombažev nasad. Rastline so bile komaj za meter visoke in redko so rastle. Za njimi se berač ni mogel skriti, razen če bi bil legel. Leč pa ni smel, ker bi ne bil mogel več vstati. Tam ga torej ni bilo. Drugje pa ga ni bilo videti.

Ali je odšel v mesto? Videl bi ga bil, saj sem se večkrat ozrl po cesti. In povrh je bil berač pohabljen človek "brez hrbtne mozga," ki je po berglah komaj lezel.

Berač je izginil na nerazumljiv način.

Počasi je prihajal Muebarek. Glavo je klonil globoko na prsi in v tla je gledal. Misli sem, da je v mesto namenjen. Pa pri prvih kočah je prav kakor mi prej krenil na stran in naravnost k nam. Zmotil se menda ni, sem sodil, najbrž je bil res k studencu namenjen.

"K nam prihaja!" je pravil Turek.

"Bomo ga vsaj od blizu videli!" sem menil.

"Dobro poslušaj, effendi. Čul boš, kako mu šklepetajo kosti."

"Radoveden sem, če je res. Morebiti pa se nam na ljubo naredi še tudi nevidnega?"

"Če hoče, pa se bo."

"Reci mu!"

"Si ne upam."

"Zakaj ne?"

"Zameril bi mi."

"Kaj še! Saj te pozna!"

"Vseeno bi zameril!"

"Mnogo denarja je zaslužil od tebe!"

"Denar sem mu zdajal za zdravila."

"Svetnik," je prišel do nas. Počasi, zelo počasi je stopal, oči je imel še vedno uprte v tla, še pogledal nas ni.

Ženski sta spoštljivo stopili na stran, Turek Ibarek je dvignil roko v pozdrav, mi drugi pa smo se naredili, kot da se ne zmenimo za njega, jaz sem se celo napol obrnil v stran, pa ga kljub temu ostro opazoval.

In opazil sem, da izpod povešenih obrvi gleda na nas. Njegova zamišljenost je bila le krinka. Ali mu je bilo v navadi? Ali pa je namenoma škilil po nas?

Oblečen je bil, kakor mi ga je opisal Ibarek. Bos je bil, kos suknja je imel oviteka okrog glave v obliki turbana, na golem telesu je nosil star kuftan, širok in raztrgan. Šala ni bilo videti, kuftan je visel čez njega.

Strašno suh je bil, globoko vdrti oči je imel, prav kakor berač Busra. Njegov obraz je bil koščen in rjav ko zemlja. Ličnice so mu močno izstopale, usta so bila vdrtla. Zobov vsekakor res ni imel več, kakor je omenil tudi Ibarek. Koničasta brada je molela naprej, nos je bil oster in koščen.

Tak je bil torej slavn "svetnik," ki mu je Allah naklonil dar nevidnosti in še mnoge druge čudovite zmoglosti.

Šel je mimo nas kakor kak dalaj lama, ki so za njega drugi ljudje tako malo vredni, da jih niti pogleda ne. In ko sem gledal za njim, se mi je, prav kakor prej pri beraču, na mah zazdelo, da sem tudi njega že nekje videl, pa v okoliščinah, ki zame niso bile prijetne.

Čudno! Da bi bil oba že videl? Obenem?

Slutnje so mi vstajale, meglen in nerazločen. Pa nisem se jim utegnil vdajati.

Zgodilo se je namreč nekaj posebnega.

Svetnik je bil že mimo nas, pa se je nenadoma obrnil in nas bodeče pogledal. In nato je povedal s hreščecim glasom:

"Nebatja!"

Pokazal je s prstom pred seboj na tla, prav kakor gospodar pokliče psa, ki mu je namenil palico.

Počasi in boječe je stopila zeliščarica k njemu.

Muebarek jo je ostro in grozeče pogledal, kot bi jo hotel prebosti.

"Kako dolgo je že tvoj mož mrtev?" je zahreščal.

"Tri leta."

"Si molila za njegovo dušo?"

"Dnevno molim."

"Ni bil učenc našega slavnega preroka, ki je njegovo ime presveto, da bi ga imenoval pred teboj. Nusrani je bil, pristaš nevernikov. Kristjan je bil, eden tistih, ki sami ne vejo, kaj naj verujejo, zato pa so razcepjeni v ločinke in se pripravajo med seboj. Toda Allah je v svojem usmiljenju sklenil, da smejo priti v nebesa, pa le do tretjih nebes."

Tvoj mož pa gori v ognju džehenne!"

Čakal je, menda na odgovor. Ženska pa mu ni odgovorila.

"Si čula?"

"Da."

"Mi verjameš?"

Molčala je.

"Moraš mi verjeti! Sam sem ga videl. Sinoči me je odpeljal Allahov angel z zemlje in me povedel k zveličanim. Globoko pod menoj je ležala džehenna s svojimi plamenčimi prepadi. In tam sem videl med mnogimi drugimi tudi tvojega moža. K skali je bil priklenjen. Peklenški mrčes je glodal njegovo telo in plameni so lizali njegov obraz."

(Dalje prihodnjice)

1937	SEPT.	1937
Su	Mo	We
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

25.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

26.—Oltarno društvo fare sv. Vida, banket v cerkveni dvorani.

26.—"Confetti" ples Pevskega zbora Cvet v S. D. D. na Prince Ave.

26.—Velik ples narodnostnih orkestrorv WGAR radio postaje v S. N. Domu na St. Clair Ave.

OKTOBER

2.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

3.—Kadeti podružnice št. 41 SZZ priredijo plesno zabavo v dvorani George Turek na Waterloo Rd.

9.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

9.—Slovenska dekleta v Maple Heights priredijo ples in vinski trgatve v Maple Heights narodnem domu.

10.—Koncert "Kantarčkov" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

17.—Radniška organizacija, koncert v avditoriju S. N. D.

17.—Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ, igra s programom in plesom v Knausovi dvorani.

23.—Društvo Clairwood št. 40 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Mladinski pevski zbor Slavčki, ples in zabava v spodnji dvorani S. N. Doma.

24.—Ples Slovenskega demokratskega kluba v Euclidu v Slovenski društveni dvorani.

24.—Društvo Združene Slovence št. 23 SDZ priredijo plesno veselico v Slovenskem delavskem domu.

30.—Društvo Carniola Hive št. 493 TM, ples v avditoriju S. N. Doma.

30.—Prvi ples Frances Susel kadetinj od podružnice št. 10 SZZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

31.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

31.—Jesenski koncert pevskega društva "Zvon" v S. N. Domu na 80. cesti.

NOVEMBER

6.—Klub slovenskih vdov priredi plesno veselico v Knausovi

dvorani.

7.—25-letnica društva Kras št. 8 SDZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

7.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ priredi jesensko zabavo v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

13.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

14.—Martinov večer društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ v cerkveni dvorani fare sv. Kristine.

14.—Jesenski koncert mladinskega pevkega zbora Čički v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

20.—Društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

21.—Pevsko društvo Lira, koncert v avditoriju S. N. D.

21.—Koncert Pevskega zbora Cvet v S. D. D. na Prince Ave.

27.—Variety Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

1938

JANUAR

1.—Proslava 25 letnice obstoja društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ obhaja 10-letnico obstanka v S. N. Domu.

Srce pretresujoča zgodba

Največkrat so žrtev razmer otroci, ki so premajhni, da bi mogli sami sebi pomagati. Toda najbolj žalostna je zgodba malega Ronnie Percy Davis, ki ni živel, da bi praznoval svoje četrto rojstno leto in njegovega brata, 19 mesecev starega Kennetha, doma iz Ashton, Anglija.

Oče in mati teh otročičev sta se sprla in v jezi vsak pri sebi sklenila, da gresta od hiše, ne da bi o tem kaj črhnila drug drugemu. Noben njiju ni pričakoval, da bo tudi drugi zapustil hišo, česar posledica je bila, da ostala otroka sama doma in umrla od glada.

Bilo je sicer dovolj živeža v hiši, toda otroka sta bila premajhna, da bi mogla do njega. Sedna hiša je bila blizu, toda

tam niso vedeli, da sta otroka sama.

Čudno naključje je hotelo, da sta se starša vrnila čez par tednov, oba ob istem času. Odprla sta hišna vrata skupno in našla oba otroka mrtva. Trupelece Ronald je bilo za vrati na tleh. Videlo se je, da je s svojimi prsti praskal ob vrata, da so mu prsti krvaveli. Mlajši bratec pa je ležal mrtev pod posteljo.

Vrata niso bila zaklenjena, toda ker je bila ključavnica previsoka, je otroka nista mogla doseči, da bi odprla vrata. Kakke štiri palce višje, pa bi bil starejši bratec odprl vrata in ostala bi bila pri življenju oba ter ušla počasn in strašni smrti od glada, da človeka stresa, če misli na to.

Kot so zdravniki pronašli na mrtvih telesih, je mlajši otrok umrl osem dni zatem, ko sta starša zapustila hišo. Starejši pa je umrl deveti dan.

Strašen je bil prizor za starše na mrtva otroka, katerih smrt sta sama zakrivila. Zagovarjati se bosta morala na sodniku radi umora svojih otrok.

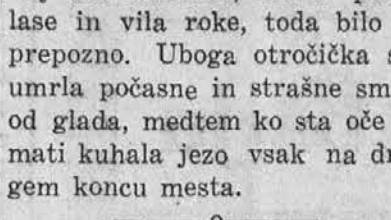
Starša, 31 letni Percy Davis in njegova 23 letna žena sta se neprestano prepirala. Hotela sta se ločiti, toda prišlo je vprašanje, kdo bo skrbel za otroka. Mož je rekel ženi, naj gre od hiše in naj vzame mlajšega otroka s seboj, za starejšega bo pa on skrbel. Nekega dne je vzkripelo. Zjutraj je prinesel mož ženi na posteljo čaj in rekel, da ga do večera ne bo domov, ali pa da bo najbrže prišel šele prav pozno. Žena mu je odvrnila, da če on hodi lahko po zabavah, bo tudi ona.

Mož je šel zdoma in žena je ostala sama z otrokoma. Proti večeru, ko moža ni bilo domov, je dela otroka spat, potem pa napisala za moža listek sledeče vsebine: "Zdaj grem proč. Nikar me ne išči!" Mislija je, da bo prišel mož ponoči domov in bo že kako skrbel za otroka. Seve, ni pa vedela, da je mož že zjutraj odšel zdoma z namenom, da ga ne bo več nazaj. Žena je šla k svoji omoženi sestri, mož pa si je najel sobo v nekem hotelu. Otroka sta pa ostala sama.

Žena je rekla, da jo je sicer skrbelo, kako bo mož skrbel za otroka, toda naj mu bo to v pouk za bodoče. Mož si je pa mislil, da bo ostal od doma par tednov, potem bo pa prišel nazaj in vse bo dobro. Niti sanjalo se jima ni, v kako strašnem položaju sta pustila svoja otroka.

Toda v dveh tednih se je obema jeza shladila in sta se odločila, da gresta zopet domov. Naključje je naneslo, da sta oba prišla istočasno do vrat, seve, ne

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrti od glada, medtem ko sta oče in mati kuhala jezo vsak na drugem koncu mesta.

vedoč, da sta bila oba odsotna več kot dva tedna. Ko sta videla, kaj sta zakrivila, sta si pulila lase in vila roke, toda bilo je prepozno. Uboga otročička sta umrla počasn in strašni smrt

Pošast na barju

"Zvečer istega dne pa se je dotaknil predmeta sam od sebe.

"Sir Henry, danes zjutraj nisem mogel povsem razumeti smotra vašega povpraševanja," je rekel. "Upam, da tista vprašanja niso pomenila, da sem storil kaj, s čimer bi bil izgubil vaše zaupanje."

Sir Henry mu je zatrdil, da mu temu ni tako, in da ga končno potolažil, mu je podaril nekaj svoje obleke, ker med tem so bila prispela iz Londona njegova naročena nova oblačila.

Mrs. Barrymore vzbujala moje zanimanje. Je to močno solidna žena, nekako sama vase zaprta, vse spoštovanje vzbujajoča in puritanska. Težko si morete predstavljati kako manj čustveno osebo. In vendar sem vam že sporočil, da sem jo slišal v prvi noči svojega prihoda sem bradko jokati, pa tudi potem sem še često opazil sledove solz na njenih licih. Na njenem sruču gloda neka globoka žalost. Včasih se čudim, da-li ima slabo vest, ki jo preganja, včasih pa spet ugibam, če ni njen mož morda domači tiran. Vedno sem čutil, da mora biti nekaj izrednega in svojevrstnega v karakterju tega moža, po dogodku zadnje noči pa mi je postal še bolj sumljiv.

In vendar se utegne zdeti ta stvar sama po sebi neznatna. Znano vam je, da jaz nimam posebno trdnega spanca, tu pa, kjer sem na straži, pa je moj spanec še mnogo bolj rahel kakor navadno. Sinočno noč, okoli dveh zjutraj, so me zbudili tapljajoči koraki mimo moje sobe. Vstal sem, odprl narahlo vrata za špranjo ter pokukal ven. Dol po koridoru je stopala dolga, temna senca. To senco je metala postava moža, ki je stopal previdno in tapljalje po koridorju s svečo v rokah. Obleden je bil v hlačah in srajci in bos.

Dasi sem videl komaj obris te postave, sem vendar vedel po njeni višini, da je to Barrymore. Korakal je zelo počasi in previdno in v vsem njegovem premikanju je bilo nekaj, kar je dalo sklepati na njegovo krivdno.

Povedal sem vam že, da je koridor prekinjen po balkonu, ki je speljan okoli dvorane, da se pa na oni strani spet nadaljuje. Počakal sem, da mi je izginil iz vidika, nato pa sem se odpravil za njim. Ko sem prišel spet okoli balkona, je on pravkar dosegel konec hodnika in iz plapolanja njegove sveče sem izprevidel, da je odprl koncem koridorja neka vrata ter vstopil v eno izmed sob. Vse tiste sobe pa so neopremljene in neobljudene, vsled česar mi je postala njegova ekspedicija še bolj tajinstvena kakor mi je bila prej. Luč je gorela stalno, kakor da bi stal na mestu. Splazil sem se dalje po koridorju kolikor mogoče brezšumno ter pokukal od strani v sobo.

Barrymore je čepel ob oknu, s svečo ob šipi. Profil njegovega obraza je bil obrnjen napol proti meni in zdelo se mi je, da je njegov obraz skoraj trd od pričakovanja, ko je strmel tja ven na barje. Tako je čepel in strmel nepremično nekaj minut. Nato pa je globoko vzdihnil ter z gesto nestrpnosti upihnil svečo. Jaz sem se nemudoma odpravil nazaj v svojo sobo in kmalu zatem sem čul zopet one tapljajoče korake zunaj na hodniku, ko se je vračal. Dolgo potem, ko sem bil med tem rahlo zaspal, sem slišal, kako se je nekje v nekih vratih obrnil ključ, vendar pa si nisem bil na jasnem, kje. Kaj vse to pomeni ne vem, vem pa toliko, da se v tej hiši ožija in tajinstvenosti nekaj čudnega dogaja, čemer bomo prej ali slej prišli do dna. Opazili boste, da vas ne trapim s svojimi teorijami, ker naročili

ste mi, naj vas obvestim o dejstvih, ne teorijah. Dasi sem imel dolg razgovor s Sirom Henryjem in naredila sva, na podlagi mojih sinočnih opazovanj, načrt, po katerem se bova ravnala. O tem načrtu ne bom zdaj še govoril, zagotavljam vam pa, da bo tvorilo zanimivo branje v mojem prihodnjem pismu.

OSMO POGLAVJE

Drugo poročilo dr. Watsona

Baskerville Hall,

15. oktobra.

Moj dragi Holmes:

Dasi sem vas pustil v prvih dneh svoje misije brez posebnih poročil, pa morate priznati, da skušam zdaj to nadomestiti, zakaj dejstva se kar na debelo kupijo drugo na drugo. V svojem zadnjem pismu sem končal z Barrymorem pri oknu, zdaj pa imam tozadevno že toliko materiala, da boste presenečeni. Stvari so se obrnile tako, kakor nisem pričakoval. Po eni strani so se v zadnjih osem in štiridesetih urah mnogo bolj razjasnile, po drugi strani pa so postale še bolj komplicirane. Toda povedal vam bom o vsem, vi pa sami sodite.

Pred zajtrkom v jutru, ki je sledilo moji avanturi, sem stopil dol po koridorju ter si ogledal sobo, v kateri je bil prejšnjo noč Barrymore. Zapadno okno, skozi katero je tako intenzivno bolščal ima, kakor sem opazil, to posebnost, da je skozi to okno najkrajši in najboljši razgled na barje. Pred okni je drevje in baš pred tem oknom je dvoje dreves, med katerih vejevjem je toliko praznine, da se skozi njo natančno vidi na barje, dočim se vam nudi skozi vsa druga okna le nejasen, oddaljen pogled preko drevja. Iz tega sledi, da je moral Barrymore gledati po nekom na barju. Noč pa je bila zelo temna, zato sem se čudoma čudil, kako je mogel upati, da bo kaj videl. Nemudoma se mi je zazdelo, da se tu pleče neka zarota. To se je dalo sklepati tudi po njegovem tiho tapljenju žene. Kakor sem vam že prej in po negotovosti in zmedenosti sporočil, je mož izredno lep človek, od narave prav dobro opremljen, da ukrade srce katere vaše lepote.

Tisto odpiranje vrat, o katerem

sem vam poročal, da sem ga slišal, ko sem že zaspal, je morda pomenilo, da je šel takrat ven, da se sestane s svojo ljubico. Tako sem sklepal naslednjega jutra in v vseh teh svojih sumničnih in sklepih vam poročam, čeprav boste videli, kako so neutemeljeni.

Toda naj bodo Barrymorevi nameni že taki ali taki, čutil sem, da tistega odkritja nikakor ne morem več držati sam zase. Po zajtrku sem imel s Sirom Henryjem razgovor v njegovi delovni sobi in ob tej priliki sem mu povedal vse, kar sem videl prejšnjo noč. On je bil manj presenečen kot sem pričakoval.

"Vem, da Barrymore hodi ponoči okrog in že nekajkrat sem se namenil govoriti radi tega z njim," je dejal. "Že dvakrat ali trikrat sem slišal njegove stopinje na hodniku in prav ob tisti uri, kakor vi pravite."

"Potemtakem hodi morda vsako noč k onemu oknu," sem dejal.

"Morda. Če je tako, bova oprezala za njim in dognala, kaj ima prav za prav. Rad bi vedel, kaj bi storil v tem slučaju vaš prijatelj Holmes, če bi bil tu."

"Menim, da bi storil prav to, kar pravite vi, da bova midva storila," sem odgovoril. "Sledil bi mu, da dožene, kaj je."

"Torej bova midva storila to noč skupno."

"Bojim se le, da naju bo slišal."

"Ne verjamem. Mož je precej naglušen, na vsak način pa morava tvegati. Ostala bova noč v moji sobi ter čakala, da sliši va spet njegove korake." Sir Henry si je zadovoljno pomel roke in videl sem, da mu je ta predstoječa nočna avantura dobrodošla v vsakdanji monotonoosti življenja na barju. Mlad gospodar je bil zdaj v dogovorih z arhitektom, ki je naredil načrte Siru Charlesu, in z nekim podjetnikom iz Londona, tako da je bilo razvidno, da se bo kmalu pričelo z velikimi gradnjami in prezidavanjem. Naročeni so bili tudi dekoratorji iz Plymoutha, ki naj bi tudi znotraj povsem prenovili hišo. Ko bo hiša enkrat prenovljena in nanovo opremljena, bo vse, kar bo še potreboval, mlada žena, in katero si bo izbral, ni težko uganiti, kajti resnici na ljubo moram povedati, da skoraj še nisem videl moža, ki bi bil bolj zaljubljen, kakor je zaljubljen Sir Henry v našo lepo sosedo, Miss Stapletonovo. Znano vam je pa, da prava ljubezen nikoli gladko ne poteka, in tako se je tudi tukaj primeril mal incident, ki je povzročil najinemu prijatelju dokaj razburjenje.

Po onem pogovoru glede Barrymoreja, je Sir Henry vzel klobuk ter se pripravil, da odide ven. Jaz sem storil seveda isto.

"Mar mislite iti tudi vi z menoj, Watson?" me je vprašal zažudeno.

"Well, to je pač odvisno od tega, če nameravate iti na barje," sem odvrnil.

"Da, tja grem."

"Well, saj veste, kakšna na-

vodila imam. Žal mi je, ako vam bom morda nadležen, toda sami ste slišali, kako resno mi je Holmes priporočal, naj vas ne pustim nikoli samega ven, posebno na barje."

Sir Henry mi je smehljalje položil roko na ramo.

"Moj dragi prijatelj," je rekel. "Pri vsej svoji modrosti ni mogel Holmes predvidevati stanja stvari, ki so se prigodile, odkar sem na barju. Saj me razumete? Prepričan sem, da ste vi zadnji mož na svetu, ki bi se hotel tu vtikati vmes. Zato mo-

ram sam oditi."

To me je spravilo v kočljiv položaj. Sam nisem vedel, kaj naj storim in kaj naj mu odgovorim, in preden sem se odločil, je že vzel svoj klobuk in palico ter odšel.

Toda, ko sem začel o stvari tančnejše razmišljati, mi je začela vest očitati, da sem mu dovolil, da mi je izginil izpred oči. Morda še ni prepozno, da ga doidem? Zato sem se takoj napotil v smeri proti Stapletonovi hiši.

(Dalje prihodnjič.)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

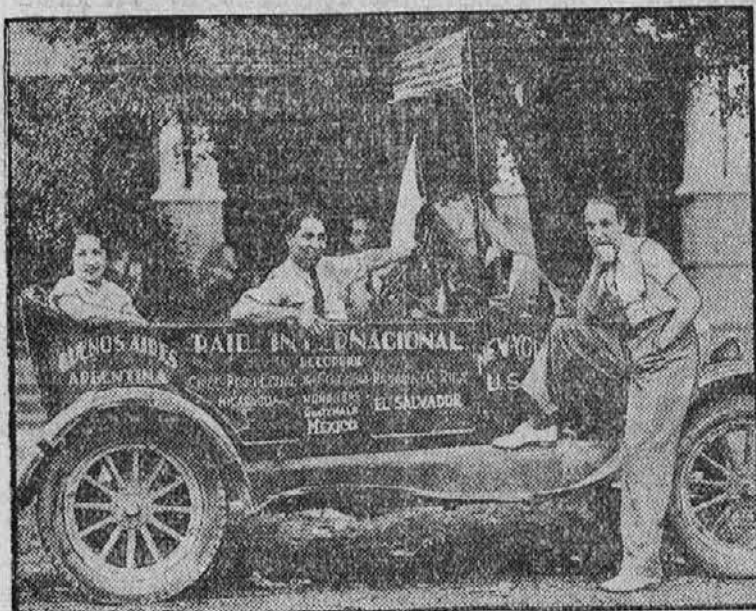
WOLFF HEATING CO.

GREJNI INŽENIRJI
GORAK ZRAK, PARA, VROČA VODA, AIR CONDITIONING
Popravljalni deli za vsob vrst boilerje in furnance
DO 3 LETA ZA PLAČANJE
Postavite si grelni sistem in začnite plačevati v septembru

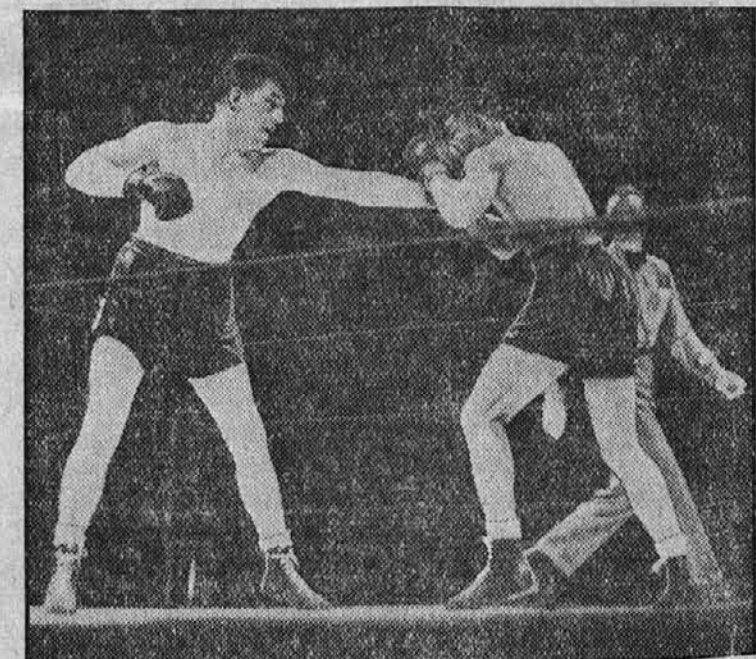
Vprašajte za Stefan Robash, naš zastopnik
715 East 103rd Street GLENVILLE 9218
Vabijo se tudi naročniki izven mesta

Anglež Sir Malcolm Campbell je dosegel s svojim motornim čolnom svetovni rekord v hitrosti. Vozil je po švicarskem jezeru Maggiore v hitrostjo 126.677 milj na uro. Dosedanji rekord je bil 124.86 milj na uro.

3. januarja 1935 sta se odpeljala Miguel Divo in Paco Delcasty iz Buenos Airesa proti New Yorku na avtomobilu, ki ga vidite na sliki. Slika je bila vzeta v New Orleansu in sta v tem času že prepotovala 22.000 milj. Potovala sta po krajih, kjer bo nekoč tekla cesta, ki bo vezala Severno in Južno Ameriko. Včasih sta prišla v take kraje, da sta morala vzeti avto narazen in ga v delih prenesti čez pečine in druge neprehodne kraje.

Rokoborec Tommy Farr, levo, in zamorec Joe Louis desno. Prizor iz zadnje borbe med svetovnim prvkom Louisom in Angležem Farrom. Zmagalec je ostal Joe Louis, dasi se je Farr dobro držal. Večina ljudi je želela zmago Angležu, ker jih boli, da je zamorec svetovni prvak v rokoborstvu.

Zaupanje

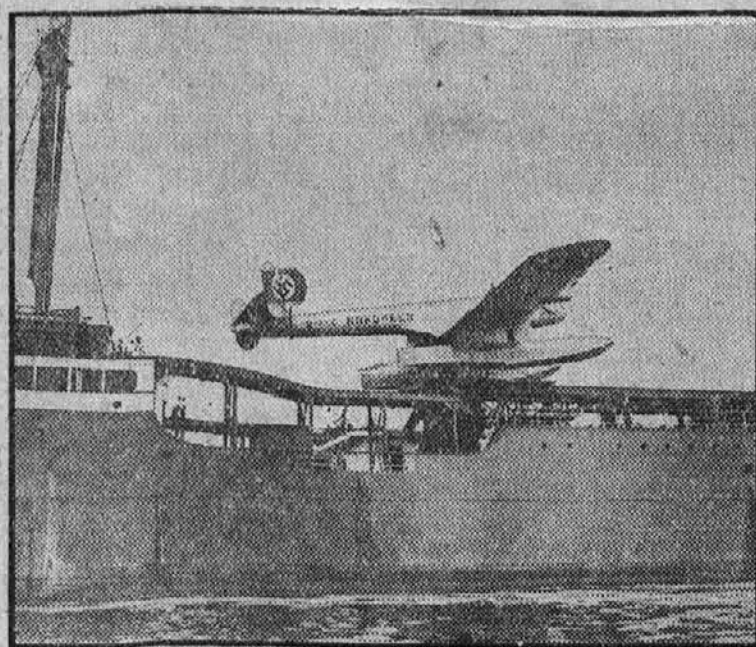
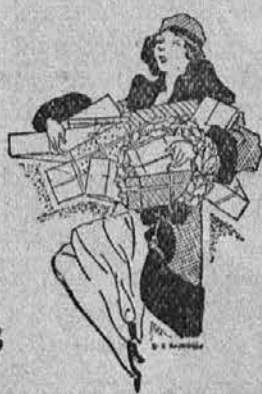

MODRI TRGOVCI
POKAŽEJO SVOJE
ZAUPANJE V
NAKUPOVALNO
MOČ SLOVENSKEGA
NARODA V
CLEVELANDU STEM,
DA OGLAŠAJO V

Ameriški Domovini
najstarejšem slovenskem časopisu v Clevelandu

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

Nordmeer, orjaško nemško letalo, ki ga rabijo Nemci za prekoceanske polete. Parnik Swabensland je letalo odpeljal 25 milj na morje, kjer se je dvignilo v zrak in odletelo proti Azorskim otokom in od tam v Nemčijo.